

למורה:

שיעור זה הוא השיעור השביעי בתכנית "חינוך לאחריות" המיועד לכיתות ג'-ד', תחת החטיבה הרביעית "אחריות שלי על העתיד שלי". מיקום השיעור ברצף הלמידה: שיעור שביעי בתכנית, אחרי שיעור "שימוש מושכל בכסף" ולפני שיעור "חסכון של כסף".

נושאי השיעור:

- מתי נחסוך?
- שימוש בחיסכון
- למה קשה לנו לחסוך?

ציוד נדרש לשיעור:

- להצגת המצגת: מחשב, מקרן
- ציוד לבניית קופות ממוחזרות (ציוד נדרש בשקף 5)
- דף עבודה בזוגות- נספח א'

חיסכון מדמי כיס

משפחת לוי אוהבת לטייל ברחוב הראשי של העיר ולהתבונן בחלונות הראווה של החנויות השונות. כל אחד מילדי המשפחה מתלהב מחנות אחרת: אלישבע אוהבת את חנויות הספרים, יוסף מתרגש מחנויות צעצועים ומשה מאוד אוהב חנויות ספורט.

למורה: (5 דק')
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

חיסכון מדמי כיס

אך לפעמים הטיולים המשפחתיים נעשים.. איך לומר? מעיקים!
כל ילד רוצה צעצוע משלו, ספר משלו, כדור משלו...
"מספיק!" אמרה אמה.
מעתה, כל אחד מכם יקבל דמי כיס ויוכל לחסוך כדי לקנות לעצמו
את שיחפוץ.

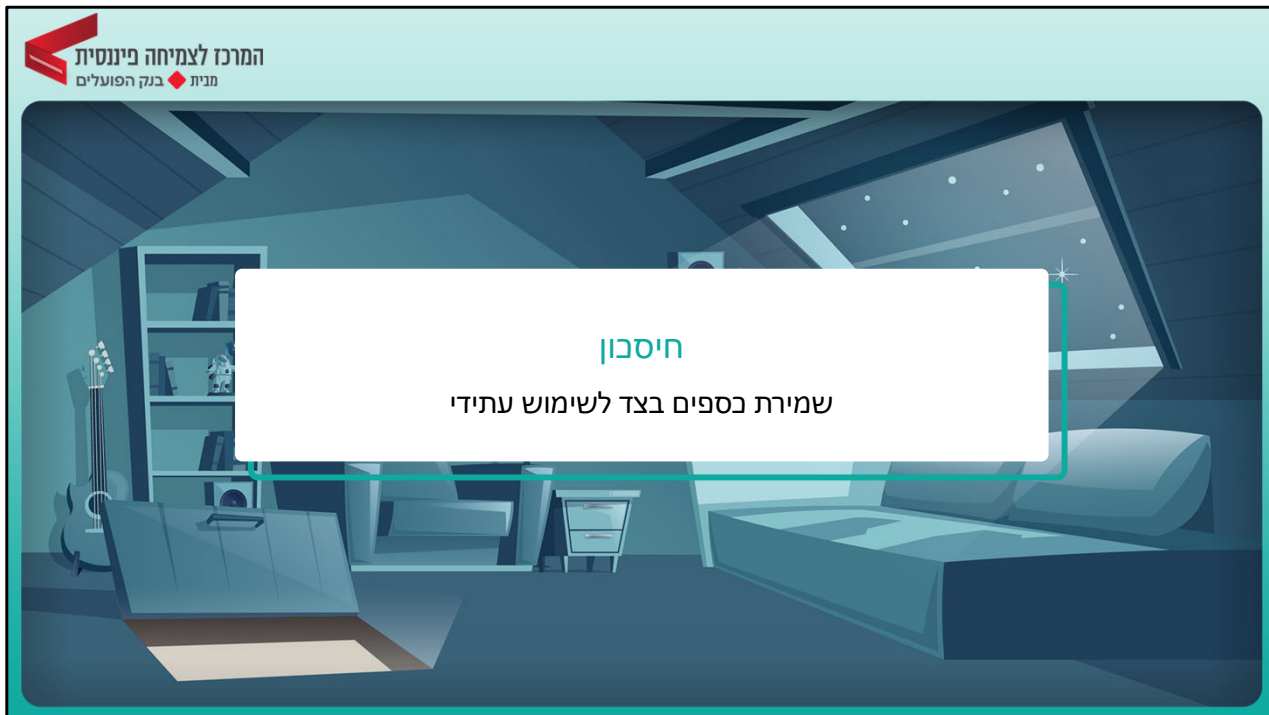
למורה: (5 דק')
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

חיסכון מדמי כיס

התלהבו הילדים מההצעה של אמא.
כל אחד התחיל לחשוב מה יקנה בכסף שיחסוך.
"אני אחסוך ואקנה את המשאית הגדולה בחנות הצעצועים!"
חשב יוסף.
"ואני אחסוך ואקנה לפחות 3 ספרים!" חשבה אלישבע.
"אני אחסוך את הכסף כדי לקנות מתנה ליום ההולדת של אמא"
חשב דוד.

למורה:
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

למורה: (7 דק')

הציגי את המונח חיסכון.

- הסבירי:** בשיעור זה אנו דנים בחיסכון כספי. אך חיסכון יכול להתבטא גם בתחומים אחרים.
- במה עוד אנחנו חוסכים? (תשובות אפשריות: חיסכון במים, בחשמל).
  - למה חשוב לחסוך במים?
(ניתן להזכיר את העובדה שבשנים האחרונות יורדים מעט גשמים ולכן הכינרת מתרוקנת. כדי שיישארו לכולנו מי שתיה רצוי לא לבזבז מים אלא להשתמש בכמה שפחות.)
  - מישהו יכול להזכיר כיצד ניתן לחסוך במים?
(תשובות אפשריות: לא להשאיר ברז פתוח אם לא צריך. בזמן מקלחת, לא לתת למים לזרום בזמן שמסתבנים וכו').
  - למה כדאי לחסוך בחשמל?
(ניתן להסביר שחשמל עולה לנו כסף. אם נחסוך בחשמל נוכל לעזור להורים לחסוך בהוצאות.)
  - מישהו יכול להזכיר כיצד ניתן לחסוך בחשמל?
(תשובות אפשריות: לכבות את האור כשיוצאים מהחדר, אם מדליקים מזגן אז לשמור שהטמפרטורה תהיה 25 מעלות וכו').

חיסכון מאפשר לכם חופש כלכלי; חופש לקנות מה שאתם רוצים, חופש לחלום, וגם את

החופש להתמודד בצורה טובה יותר עם אירועים בלתי צפויים. חשוב לחסוך כדי להיערך להוצאות גדולות וחשובות בעתיד, כדי לאפשר לעצמכם להגשים חלומות וגם כדי להתמודד עם שינוי בהוצאות או בהכנסות. שמים בצד משהו קטן היום כדי שיהיה קל יותר מחר.

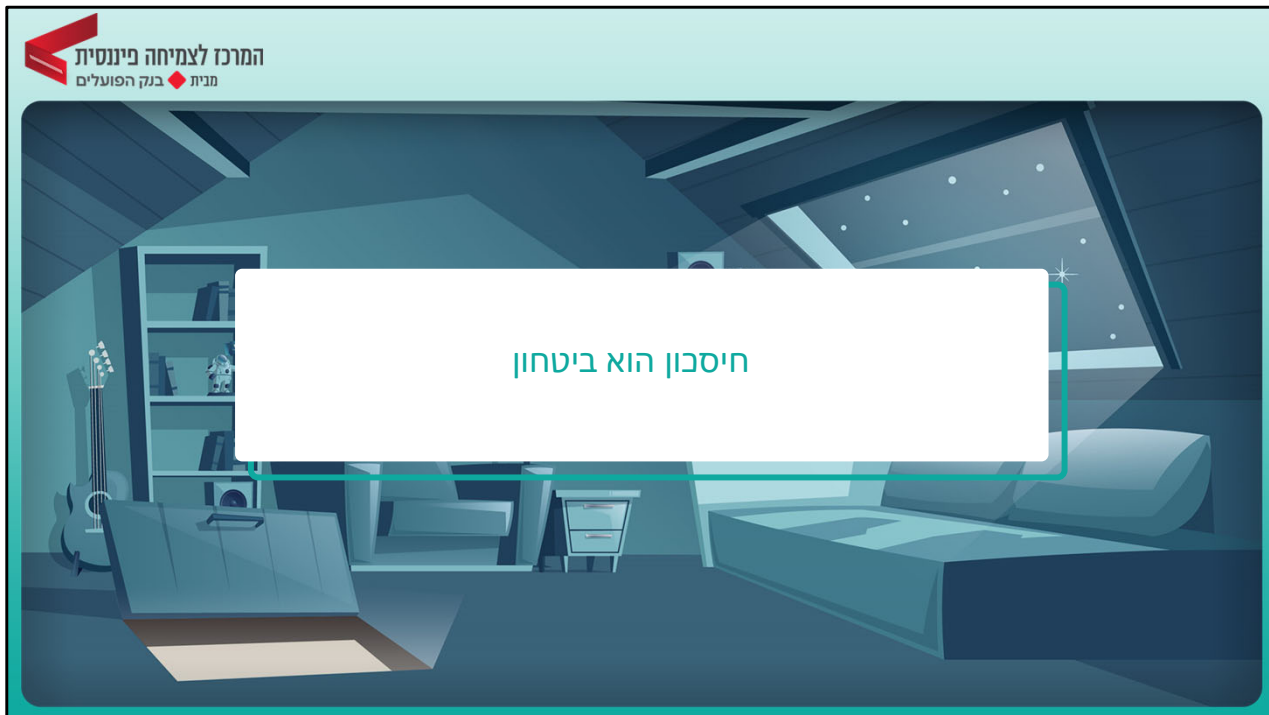
הרחבה למורה:

חיסכון, בשימוש הנפוץ שלו, הוא שמירת כספים לשימוש עתידי, לדוגמה, על ידי צבירה של כסף בבנק או השקעה בתוכנית פנסיה.

בכלכלה, חיסכון אישי הוגדר כהכנסה הפנויה פחות הצריכה הפרטית. במילים אחרות, הכנסה שאינה נצרכת על ידי קנייה של מוצרים ושירותים נחסכת. סוגים אחרים של חיסכון יכולים להתרחש כאשר קיימת יתרת רווח (הכנסה פחות דיבידנד ותשלומים מסים) ועודף תקציב ממשלתי.

ישנם חילוקי דעות בשאלה מה נחשב חיסכון ומה לא. לדוגמה, חלקה של ההכנסה של אדם מסוים המשלם משכנתא אינו מבוזבז על צריכה עכשווית ולכן היא חיסכון על פי ההגדרה לעיל, למרות שאנשים רבים אינם מחשיבים החזר הלוואות כחיסכון. אולם, בחישובי המדידה בארצות הברית של התוצר הלאומי הגולמי, תשלומי ריבית פרטיים אינם נחשבים 'חיסכון' אלא אם המוסדות והאנשים המקבלים תשלומים אלו חוסכים אותם.

'חיסכון' שונה מ'חסכונות'. הראשון מתייחס לגידול בנכסים של אדם מסוים, גידול בערך נטו, בעוד האחר מתייחס לחלק אחד מנכסיו של אדם מסוים, בדרך כלל לפקדונות בחשבון חיסכון, או לכלל נכסי אדם זה. המלה 'חיסכון' מתייחסת לפעילות המתרחשת בפרק זמן מסוים, בעוד המלה 'חסכונות' מתייחסת לנקודת זמן מסוימת.

למורה: (7 דק')
הסבירי: חיסכון מאפשר חופש וביטחון כלכלי; חופש לקנות מה שאתם רוצים, חופש לחלום,
וגם את החופש והביטחון להתמודד בצורה טובה יותר עם אירועים בלתי צפויים. מבוגרים
חוסכים כדי להיערך להוצאות גדולות וחשובות בעתיד, שמים בצד סכום כסף קטן אחת לכמה
זמן כדי שיהיה קל להוציא הוצאות גדולות מחר.
חסכון עוזר להגשים חלומות וגם כדי להתמודד עם שינוי בהוצאות או בהכנסות.

חיסכון מדמי כיס

בחלוף הזמן הצטבר הכסף בחיסכון של הילדים.
הילדים למדו מהי בעצם החשיבות בחיסכון.
בבוא העת כל אחד השתמש בחיסכון שלו כרצונו.

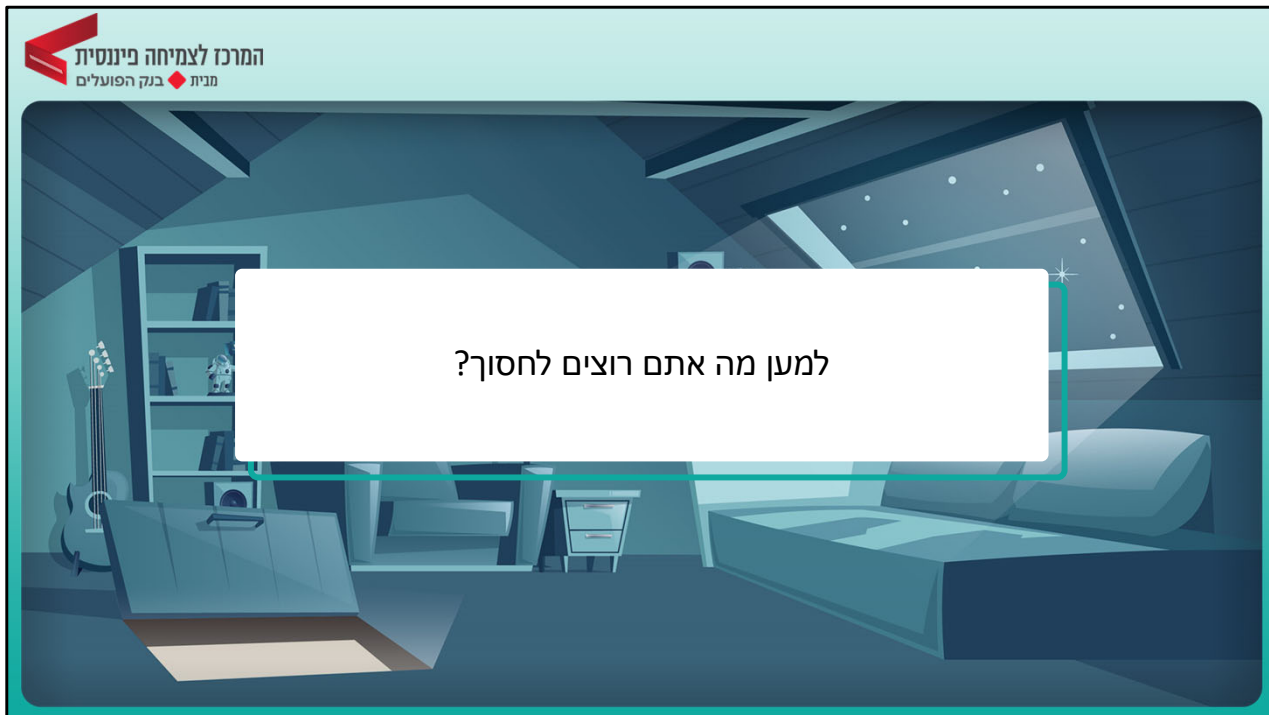
הטיוילים במשפחת לוי כבר לא היו מעיקים.

קניתי את המשאית בכסף שלי!

למורה:

הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

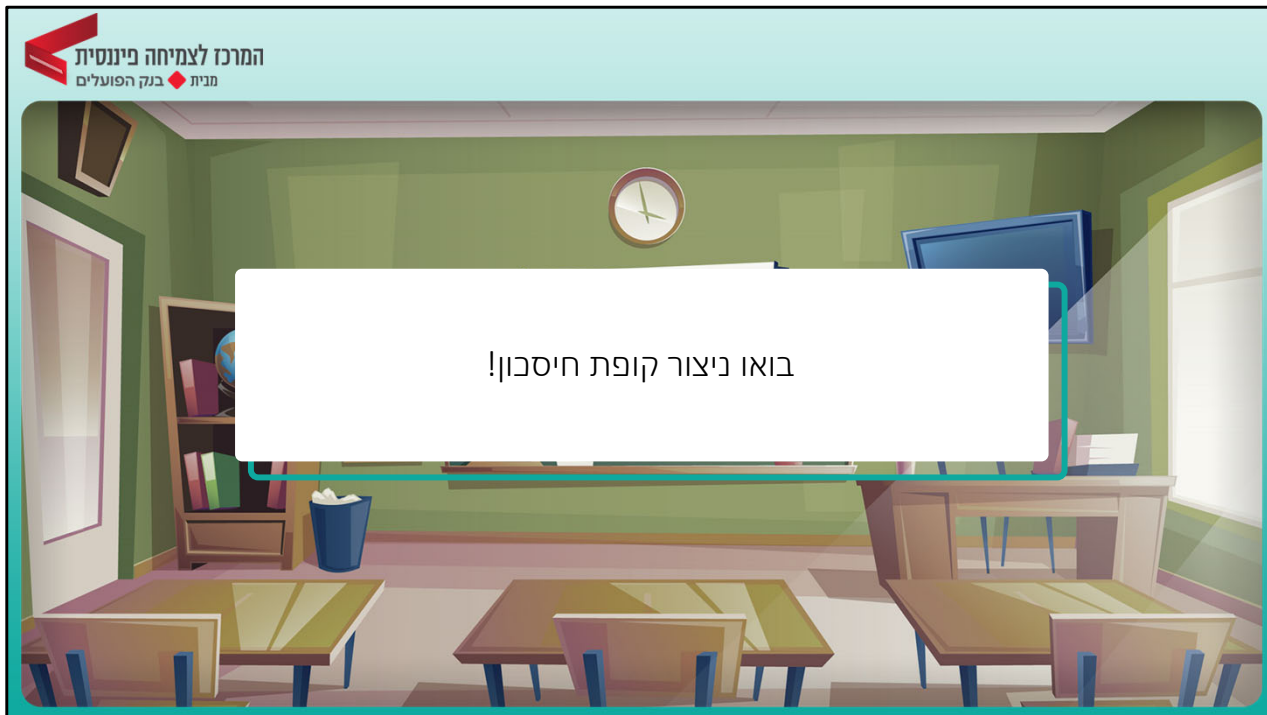

למורה: (3 דק')

שאלי: כעת שאנו יודעים את החשיבות בחיסכון, שכל אחד יחשוב למען מה הוא היה רוצה לחסוך?

זה יכול להיות משהו למענכם או למען מישהו אחר.

אספי תשובות **ושאלי:** כמה זמן אתם חושבים שייקח לכם לחסוך למען כך?

(15 דק') הפעלה

מטרת ההפעלה:

התלמידים יצרו קופסאות חיסכון אישיות מחומרים ממוחזרים.

ציוד נדרש (יש לבקש מהתלמידים מראש להביא את הציוד):

- קופסאות משומשות של: חלב, קרטונים, פלסטיק
- טושים
- דבק, מספריים
- דברי יצירה כללים: נצצים, מדבקות, סרטים, חוטים וכו'

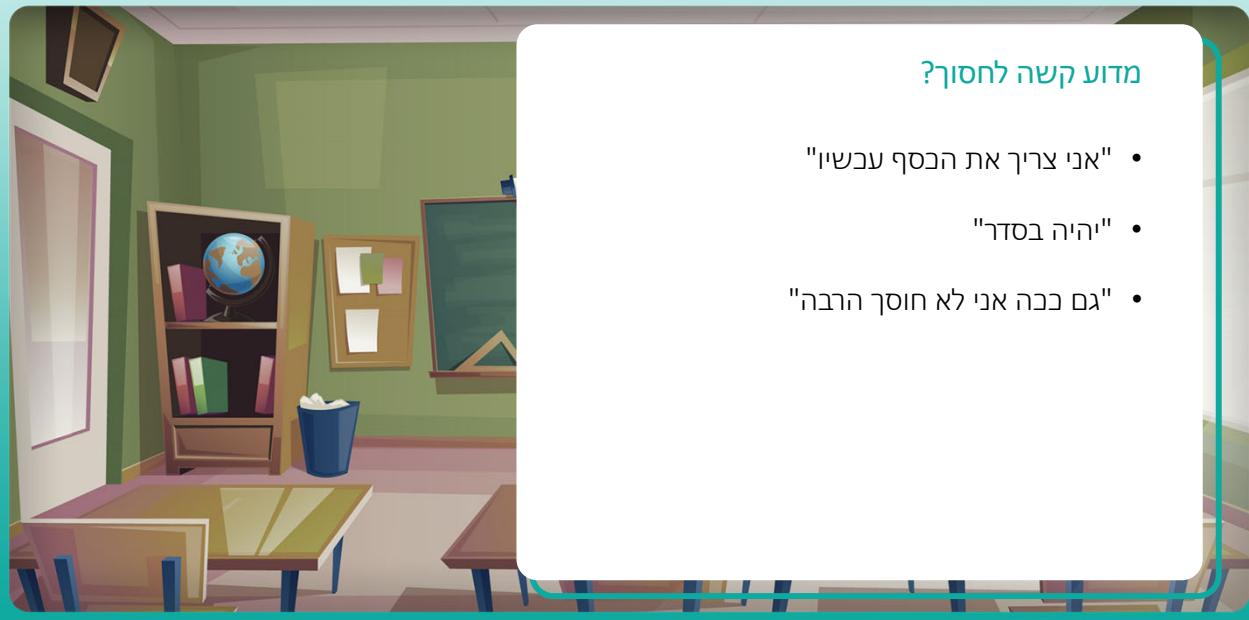
מהלך ההפעלה:

התלמידים ייצרו קופת החיסכון בעזרת החומרים שהביאו מהבית.

אמרי לתלמידים: חשבו על משהו שתמצאו לחסוך עבורו. כעת כל אחד יכין קופת חיסכון לעצמו.

הנחי את התלמידים ביצירת הקופה (שימי לב לסייע לילדים ביצירת חריץ להכנסת הכסף).
הילדים יקשטו את הקופה.

מומלץ להציג את קופות החיסכון כתערוכה מסכמת לנושא הנלמד.

מדוע קשה לחסוך?

- "אני צריך את הכסף עכשיו"
- "יהיה בסדר"
- "גם ככה אני לא חוסך הרבה"

למורה: (5 דק')

שאלי את התלמידים:

האם אתם חושבים שלחסוך זה דבר קל או קשה? במידה וקשה, מדוע?

אספי תשובות והסבירי:

יכולות להיות סיבות שונות ומגוונות לקושי בחסכון. אנו נדבר על כמה מהן

1. "אני צריך את הכסף עכשיו": לפעמים מרגישים קושי בחסכון בגלל שאם נשים כסף בצד לא תמיד נוכל לשלם על ההוצאות של החודש. במידה ומרגישים כך יש לנהל מחדש את התקציב שלנו ולוודא שאנו מבצעים צמצום בהוצאות שלנו כדי שנוכל בכל זאת להשאיר קצת כסף לחיסכון.
2. "יהיה בסדר": לפעמים אנו נוטים לזלזל בחשיבות החיסכון ולחשוב שבעתיד יהיה לנו יותר קל לחסוך מעכשיו, או שאם אצטרך כסף באופן פתאומי ימצא "פתרון קסם" אך יש להבין שלרוב לא כך הדבר ולכן חשוב לחסוך לכל צרה שעלולה לבוא.
3. "גם ככה אני לא חוסך הרבה"- גם אם נשים בצד כל חודש סכום פעוט, הוא בסופו של דבר יצטבר לסכום גדול בעל ערך, לכן אין לזלזל גם בחיסכון קטן.

למורה: (7 דק')

סכמי את הפעילות:

בשיעור זה למדנו על חיסכון והחשיבות בחיסכון. בנוסף דיברנו על הקושי בלחסוך.

חלקי לתלמידים את דפי העבודה בזוגות (נספח א')
הסתובבי בין התלמידים ועני על שאלות במידת הצורך.